

SEGON TEMA

DRS. A. PUJOL I BRULL I E. RIBAS I RIBAS (1). — Discussió: Doctors P. Esquerdo, Ribas i Ribas (G.), Peyrí (Josep), Fargas, Clotet, Peyrí (Jaume), Torrents i Castelltort, Guilera, Sans i Ricart, Umbert, Terrades, Sicart i Freixas. — Rectificació.

Discussió: Dr. P. Esquerdo.

¿Quina conducta convé seguir?

La exèresi.—Quan siga possible, i lo més aviat i radical que consenti l'intervenció mèdica.

Per lo que atany a la meua experiència, *he procurat* acullir lo racional, aplicar-ho i formar judici per a permetre'm un consell quan m'han dispensat l'honra de sol·licitar-lo: *he seguit* en la mida de les meves forces la corrent literaria sobre aquest assumpte: *he concorregut* a laboratoris en que s'estudia la qüestió del càncer (a Génova i des de fa molts anys, Mariagliano); a Berlín (laboratori Leydens amb Michcaelis, Larcuns); a París. La instrucció ha de començar en les escoles, per a continuar en les famílies. La doctrina de Cristo és una realitat, però la seva difusió i eficàcia malgrat perturbacions fondes en les esferes socials, no resultaria eficaç sens un apostolat. Els apòstols que avui i en aquest Congrés estàn representats pels doctors Ribas i Pujol, que procuren, en benefici de l'Humanitat i amparats en llurs conviccions i altruisme, predicar i conquerir adeptes en favor d'un problema de alta sociabilitat humana.

I davant dels fets, Madrid en l'Institut Rubio, on se treballa activament, se troba a punt de funcionar un Institut-Palau dotat

(1) A fi de donar més homogeneïtat a totes les ponències i comunicacions del càncer, se feu la discussió en conjunt que ompli tota la sessió de la tarda del 26.

d'excelent personal i mitjants de primer ordre: *he consultat* a confreres distingits i tant eminents en aquests assumptes com E. López a Valencia, Botin a Madrit, el gran Lozano a Saragoça i *tots coincideixen* en l'eficàcia aparent i immediata de certs medis físics: *confien*, i per llur criteri superior no's troben tan subjugats com jo, per la casuística convicció i verb càlid del Dr. Recasens, a qui admiro per la seva capacitat i disciplina.

Davant del fet torno a insistir que mentres el període, assequibilitat i estat dels òrgans i organisme ho consentin, *la exèresi radical i precoç* s'imposa, encara que aquesta opinió no s'oposa, ans al contrari aplaudeix, quants tanteijos i investigacions se realitzin per a conseguir el fi proposat amb més seguretat, menys perills i menys dispendis.

Discussió: Dr. G. Ribas i Ribas.

Jo'm referiré solzament al tractament del cranc i pricipalment a lo que fa referencia al tractament del cranc de la matriu.

Volia fer diferentes observacions, però havent-me la Presidencia concedit llegir la comunicació que presento sobre'l tractament del cranc uterí per mitjà del radi, junt amb les ponencies, me limitaré a fer solzament una sola observació, perquè les altres com són les que fan referencia als agents químics, indicacions del radi, etz., ja's troben a la meua comunicació.

Però sí que no vui passar per alt lo que ha dit el Dr. Pujol, de que la radioterapia és inútil en el tractament del cranc uterí.

La radioterapia no és inútil en el tractament del cranc de la matriu, com diu el Dr. Pujol en la seva ponencia; mólt al contrari; ara precisament s'està estudiant i experimentant per veure si's podia substituir el radi pels raigs X. Aquests tenen la ventatja sobre'l radi de que penetren més profundament, d'aquí la insuficiencia del radi quan la neoplasia passa de la paret uterina i els teixits peri-uterins, quan ha invadit el parametri, els òrgans veïns o estàn invadits el ganglis pelvians.

Davant d'aquesta insuficiencia del radi, d'acció tan limitada, surten les aventatges dels raigs X que fisiològicament tenen la mateixa acció, car les cèl·lules vives tenen igual preferencia pel radi que pels raigs X i sofreixen iguals modificacions per la llur respectiva influencia.

No fa pas gaire temps que'ls raigs X no tenien el poder de penetració que tenien els raigs ultra-penetrants del radi. Mes ara, degut a les modificacions introduïdes als aparells produe-

tors als filtres que s'usen, ja podem produir fascicles de raigs X molt durs, de gran intensitat, malgrat la selecció al través de filtres de 3, 4 i 5 mil·límetres d'alumini. Dèu del punt de vista de penetració, aquets raig X seleccionats, són inferiors als raigs de radi d'en Dominici, però pràcticament no hi ha tal inferioritat i fins freqüentment els raigs X són usats amb preferència.

Aquesta aventatja dels raigs Röntgen és deguda a que l'intensitat dels raigs emesos per l'ampolla és molt més forta que la intensitat dels raigs γ que llença el radi. Per experiments fets per en Bergonié i Speder, s'ha observat que la intensitat dels raigs X podia considerar-se, doncs, com a 1500 vegades més forta que la dels raigs de radi.

La irradiació röntgeniana pot fer-se per portes d'entrades molt grans, poguent administrar en poc temps una forta dosi d'energia radiant.

Els raig X s'empleen junts amb la termo-penetració aplicada a la regió esplènica augmentant la leucocitosi i en conseqüència augmentant també les defenses orgàniques, la qual cosa és més necessària en aquelles malalties que estan afeblides i anemiades pels efectes del càncer.

De manera que's d'esperar, per temps no llunyà, la substitució del radi pels raigs X, ja que aquests poden produir tants o millors efectes que les substàncies radio-actives.